

CUVÎNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

ANUL III
NR. 422
- ● -
VINERI, 2 AUGUST
1991
- ● -
4 PAGINI • 3 LEI

DIN TARĂ

Prețindem un act medical de calitate Dar există cu ce ?

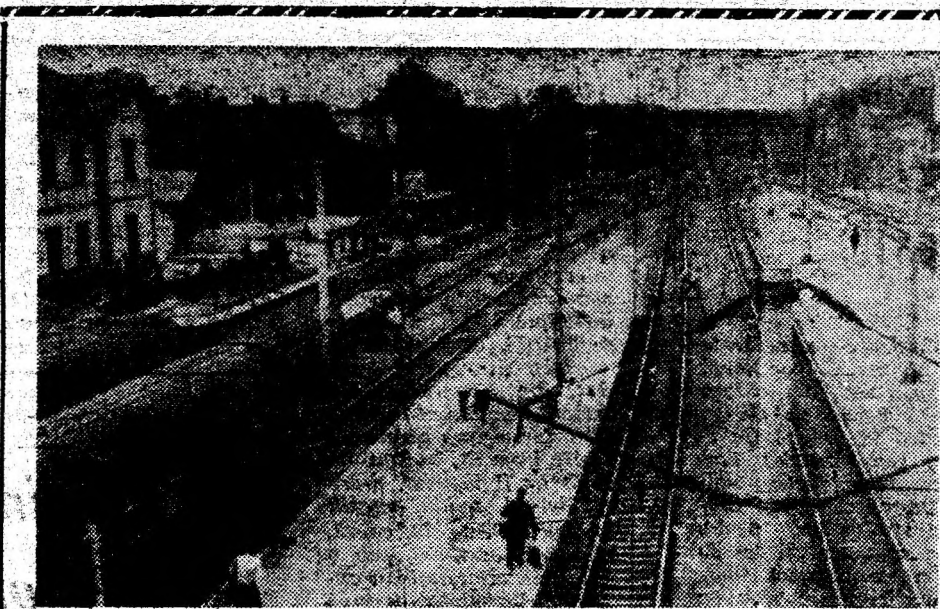
Care ar fi problemele cu care se confruntă activitatea medicală în Spitalul din Hunedoara ? Pentru început, ne răspunde dl. dr. Lucian Ceauca, medic primar chirurg, directorul unității.

— Se lucrează cu antibiotice învechite, leșite din uzul curent, ineficiente (nu depășite din punct de vedere al termenului de garanție — n.n.). Mă refer la penicilină, streptomycină și cloramfenicol, ce au fost actuale acum 20 de ani și care în țări cum sînt Germania sau Franța

nu se mai folosesc. Ar trebui să se facă eforturi pentru importarea sau fabricarea de antibiotice moderne. Am avut prilejul să merg în schimb de experiență în spitale de nivel mediocru din Franța și Germania. Noi nu cerem să lucrăm dintr-o dată ca acolo, ci doar o oarecare decență în actul medical. Lenjeria este uzată, nu avem vată, tifon. Furnizorii din țară ne condiționează: „Să vedem cu ce

ESTERA SINA

(Continuare în pag. a 3-a)

Cale lungă drum de fier...

Viața minerilor nu e deloc ușoară

În discuția purtată cu dl. Ioan Serbăneci, vicedir al sindicatului liber de la E.M. Lupeni, am abordat unele aspecte privind munca și viața celor peste 5000 mineri și salariați ai acestei unități. Între multiplele și diversele probleme cu care se confruntă oamenii minei și ai orașului, un loc esențial îl ocupă cerințele pentru locuințe. Numai în cursul anului trecut s-au înregistrat peste 1000 de astfel de solicitări. În vreme ce oferta a fost nulă. Există doar unele anemice disponibilități pentru vânzare de apartamente, dar lipsesc opțiunile de cumpărare. Legat de condițiile de viață, ni s-a spus că persistă încă mari greutăți în privința asigurării apei calde, unneori, mai ales la etajele superioare, chiar și a celei reci. De asemenea, am reținut că sînt serioase nemulțumiri privind starea de salubritate a orașului, cei plătiți pentru o asemenea activitate lăsînd totul în voia soartei.

În discuție au revenit și aspectele dureroase legate de aprovizionarea cu mărfuri alimentare și indus-

triale, care dă mare bătaie de cap oamenilor. Pe lângă golurile ivite în asigurarea unor produse strict necesare vieții, o serie de necazuri apar și cu creșterea galopantă a prețurilor, atît pe piața liberă cit și la magazinele comerțului de stat și la cele ale privatizatorilor. Să nu mai amintim că și calitatea unor produse este sub orice critică. Sînt numeroase cazuri — ni s-a spus — cînd

Probleme actuale

familiiile minerilor stau cu casele goale, neputîndu-și procura nici mobila de strictă trebuință, din cauza scumpetei. Ca să nu mai punem la socoteală și obiectele electrocasnice de folosință îndelungată, care constituie o raritate. În ciuda acestor neajunsuri, ca o situație pozitivă apare faptul că oamenii încep să se stabilizeze la mină, fluctuațiile scăzînd sensibil mai ales în ultima perioadă, după încheierea contractelor de muncă.

Pe lângă necazurile ară-

tate apar și altele, mari și numeroase, legate de activitatea la mină. Între acestea se înscrie și lipsa echipamentului de protecție (la climă, spre exemplu, nu s-a primit decît o pătrime din necesar, furnizorul „motivînd” că n-are materie primă). Pînă și lămpile au devenit o ade-vărată problemă, ca și becurile de iluminat în mină. Ca urmare a amplificării lipsurilor de tot felul, problemele securității muncii s-au înmulțit, ivîndu-se numeroase accidente (numai în acest an înregistrîndu-se 100 de cazuri, din care trei au fost mortale). La toate acestea se adaugă greutățile în aprovizionarea cu piese de schimb, cabluri, uleiuri, combustibili, precum și cele legate de blocajul financiar. Din considerentele arătate, nici randamentul în muncă nu este cel așteptat.

Cu sollicitudine și înțelegere față de cerințele minerilor, sindicatul liber se străduiește să le rezolve în măsura în care acestea depind de posibilitățile locale.

NICOLAE TIRCOB

Una pe zi

- Plec luna viitoare cu soțul meu la Venetia.
- Dar parcă ați mai fost acolo și anul trecut...
- Da, însă atunci toate străzile erau inundate...

Desen de CONSTANTIN GAVRILA

FLASH!

● **ELEVI ÎN TABĂRĂ LA LĂPUȘNIC.** Un număr de 80 de copii, elevi ai Casei de Copii din Baia de Criș, își petrec o parte a vacanței de vară în tabăra organizată în satul Lăpușnic, comuna Dobra. Petrecerea plăcută și utilă a timpului este asigurată de un bogat program în manifestări culturale-sportive și distractive.

● **DE LA PICHEȚUL DE GREVĂ.** Cel 8 foști angajați ai Uzinei Nr. 7 transporturi feroviare din cadrul S.C.A. „Siderurgi-

ca” Hunedoara continuă greva foamei în fața Prefecturii județului. Probele biologice recoltate pentru analize în ziua de 31 iulie arată prezența corpiilor atonici ușor pozitivi și glicemie mărită la doi dintre greviști. În ziarul nostru de mine — o anchetă mai amplă pe marginea acestui conflict social.

● **UNITĂȚI NOI.** În curînd, în Piața din orașul Simeria, Filiala locală de morărit și panificație aparținînd Societății Comerciale „Cetate” Deva va deschide o nouă unitate de desfacere a pîinii și produselor de panificație. Un magazin similar va funcționa, sub același patronaj, și pe Șoseaua Națională, la nr. 63.

● „ELEGANT” și „EVA” sînt două unități comerciale „cu firmă” din Deva. Concurența cu atîtea conșignații nou apărute se pare că le priște, atît în aprovizionare cit și la prețuri. La „Elegant” se află o bogăție de articole de sezon; la „Eva”, asemenea. Cu o mică deosebire: la „Elegant” mai multe pentru bărbați, la „Eva” pentru doamne și domnișoare. Fără să se știe.

● **ASTEPTĂM O NOUĂ CARTE DE TELEFON.** Nu de puține ori ni se întîmplă să formăm un număr de telefon, documentat din cartea de telefoane, și să ni se răspundă: „S-a schimbat numărul. Întrebați la 031”. Cît de necesară ar fi o nouă carte de telefoane, corect întocmită!

● **LIBERALIZAREA ȘI CEASURILE.** De cînd cu liberalizarea prețurilor, la alimente mai ales, nu numai că ni se dereglează bugetul (și încă cum!), dar, ni se dereglează și mintea făcînd socoteli peste socoteli cum să-nînzii de salariu de la o lună la alta. Ce-o fi însă cu ceasurile din centrul Devei? S-au liberalizat și ele? De cîteva zile nu mai funcționează deloc. Să fie vreo legătură?

REPORTER

FLASH!

● **FEDERAȚIE FOLCLORICĂ.** S-a constituit la București Federația națională a ansamblurilor folclorice, organizație care, sperăm, va dinamiza mișcarea noastră artistică legată de valorificarea tradițiilor artei populare. Președinte de onoare a fost ales un cunoscut folclorist, prof. univ. dr. doc. Mihai Pop. Din conducerea federației mai fac parte Nicolae Nistor (președintele biroului executiv), Dan Ionescu (prim-vicepreședinte), Tita Sever, Gh. Diaconu (vicepreședinte), Doina Prișecaru (secretar general).

● **MATEMATICIENII DE... AUR.** S-a reîntors de la Sigtuna (Suedia) lotul reprezentativ de tineri care au purtat cu cinste „culorile” matematicii românești, la cea de a XXIII-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Matematică. Între cele 56 de țări participante, tinerii noștri — pe temeinicile cunoștințe de matematică, dar și prin originalitatea soluțiilor prezentate — au făcut ca România să se situeze pe locul trei.

● **„PRIM PLAN”.** Arhiva națională de filmă a editat recent, în două numere duble, revista „PRIM PLAN”. Este vorba de un buletin al cinematecilor, cineacluburilor — cinea-tecti, cercurilor de cinema, cinematografeilor de artă și experiment. Condiții de hirtie și tipar bune, texte interesante, fotografii cu actori și scene din filme mai vechi sau mai noi. Păcat însă că această nouă apariție este întrerisă, stăruindu-se curînd.

● **TRANZACȚIE COMERCIALĂ.** Guvernul sud-coreean a aprobat în mod oficial efectuarea primei tranzacții comerciale cu Coreea de Nord — în formă ază Associated Press, precizînd că este prima operațiune economică de acest gen, încheiată după divizarea peninsulei în 1945.

Astfel, firma sud-coreeană „Cheonji Trading Oc” a primit autorizația de a exporta în Coreea de Nord 5000 de tone de orez, pentru care va primi în schimb ciment și cărbuni.

● **PROIECTUL TRATATULUI UNIONAL A FOST PERFECTAT.** La Novo Ogarovo, în apropiere de Moscova, a luat recent sfîrșit întîlnirea conducătorilor delegațiilor împuternicite ale republicilor unionale, care s-au reunit sub președinția lui Mihail Gorbaciov, pentru finalizarea lucrărilor asupra documentului fundamental al noii federații sovietice — relatează agenția TASS. Într-o declarație făcută presei la sfîrșitul reuniunii, Mihail Gorbaciov a anunțat că „lucrările asupra proiectului noului tratat unional s-au încheiat”. Nu au fost furnizate alte date în legătură cu conținutul și rezultatele discuțiilor purtate.

DIN LUME

GOSINZEANA

Pastel

Vintul se joacă prin
adormită în iarbă,
lingă ea, un plop
ii transcrie visele pe
cerul curat;

înrobă de pacea din jur,
femeia nu auda cum
plăpuz bătrîn
ingina un cântec
melancolic
amirosind a fin.

IONEL AMARUȚEI

ROMÂN ca bradul

Fără să fi fost risipiți în țări de Miază-noapte, aflate în stăpânirea Veșnicului verde brad, românii trăiesc, făcându-le în respectul inimii, respectul „pom al vieții”. Tot când vreunul dintre semeni - prin infamiată seamă - le aduce în minte fălnicul arbore, ai noștri nănesc, cu respect, „român ca bradul”.

Poate gândul meu se înfiribeste cu al dumneavoastră când „român ca bradul” îmi pare a fi răsodul transilvan. **NICOLAE FURDUI IANCU**. Prezență scenică impunătoare. Prin distincție vestimentară - totuși autentice port țărănesc - n-a pierdut nimic din demnitatea dintru început! Prin repertoriu armonios, încheiat - veștime, vârlă, sobrietate! Dar mai ales prin calități vocale deosebite, ce-l conferă unicitate în peisajul interpretorilor folclorului românesc. N-am fost rugat - și, oricum, n-as fi cedat rugămintelor! - să aleg culori luminoase pentru portretul dăruitului moș. Dar altele, mohorite și terne, nu s-ar fi potrivit! Pentru că a fost cînd **NICOLAE FURDUI IANCU** începe a cânta, o anumită stare se instăpânește. De limpede ilumi-nare! Ca și cum soarele și-ar arăta prin vechi vitralii de catedră.

Cunoscându-l, m-a surprins metamorfoza pe care vedeta (în sensul curat al cuvîntului!) o suferă în viața de toate zilele! Pe scenă, amintind cu glas de tunet că „Noi sintem români, noi sintem aici pe vece stăpîni!”, pare a des-cinde dintr-o căpitanie Crăi-șorului. Dincolo de scenă, îl găsești emotiv, sensibil și modest. Cu modestia mi-a mărturisit peripeziile

debutului. Cu sensibilitate și-a prezentat repertoriul, rotunjit numai din cântecul moșest. Pentru ca ele să nu cadă în uitare! Cu emoție și-a mărturisit dragostea, egală, pentru doi, pentru cîntec de dragoste sau de joc, pentru cîntec de noam. Și tot cu emoție s-a confesat despre public. „El, publicul, m-a lansat! Și tot el îmi dă puterea să urc și să rămîn pe scenă!”. Pentru „stăpî-nul” public, „moșul celă mîndru” se fereste ca de foc de amatorism. Vîzînd profesionalismul, interesul s-a înconjurat de un grup de cinci instrumentiști, fiecare în parte un virtuoz. S-a născut astfel asociația artistică „FIN”, din vechiul Apulum.

Vor zice, poate, unii: desuși gusturi! Tocmai acum cînd alergăm spre europenizare, cînd visăm la promisa casă comună, să mai plăci urechea la cîntecul popular, fie și de calitate?! Ei bine, da! Tocmai acum! Să mai ne zis, mai ales acum! Cînd, pe tobogan vor-be, ne rostogolim spre ropa! Ca și cum n-am fost aici dintotdeauna! Acum cînd, cu anghină de plex de inferioritate, o săm cereri unei înalte oficine de spațiu, săm spre a ne (sub)scrie nouă o cămăruță în „vîlă bătrînelui continent! Acum cînd ne este rușine să mai rostim vorbele: „român”. România, românesc - țară sau pețit.

Pentru răpsazi de Teufel lui Nicolae Furdul Ian-cu, cele mai sus sint vorbe în supra căroră țîgîna nu se va așterne woodor! Din-potrivă! Ele vor avea pu-rurea carne de măr fraged!

NATAHA VASIU

Din caseta tehnică (bun de tipar: 22 mai 1989), deducem că noul roman al prozatorului Laurențiu Cernăș a fost scris în anul „epocii de aur” dar n-a putut să apară atunci pentru că abordează o temă tabu: lagărele și închisorile comuniste. Cartea, intitulată Privind peste umăr (Ed. Cartea Românească), face parte, așadar, din „literatura de sertar”, amănunt interesant dar asupra cărora nu insistăm intruct, oricît de mult ar fi invocat, n-are ponderea unui criteriu valoric. Tema în cauză, știută atîta timp sub o crîncenă interdicție, a explodat literalmente după Revoluție, cînd un mare număr de foști deținuți politici a început să-și facă publică dramatica experiență, fie direct, prin intermediul memoriilor, fie indirect, trăvînd-o în romane cu aparență de ficțiune. Laurențiu Cernăș, el însuși fost „pensionar” al temnitelor reșă, recurge la a doua modalitate, romanul său a-ducînd o notă aparte în abordarea noului teme care se configurează atît de ul-guras în universul nostru literar. Vreau să spun că, fără să cunosca prea ea-mente, este cel care au e-merat pe acum univer-

sul concentraționar comu-nist să facă o primă im-plîcarea lor totală, adop-tînd totodată tonul dra-matic și umbru, care le era cel mai la îndemînă. Fără a ezida sau măcar a estompa dramaticul situațiilor, romanul lui Laurențiu Cernăș este, după cîte cunosc primului care aduce în tratarea a-

CONTRAPUNCT

Privind peste umăr

cestei apăsătoare teme o dată, o dată bene-fică și, de la o vreme, necesară. Însăși expresia aleasă ca titlu - a privi peste umăr - sugerează retrospectivitatea și ră-mînîndu-se și pînă în prezent.

Romanul reconstituie destinația a doi tineri că-ro, pe la începutul an-lor '50, sint, ca atîta al-ții, areștați și deținuți ani de zile, fără proces și fără motiv real, cît de cît serios. După eliberare, ei încearcă să-și refacă via-ța grav traumatizată și

să se reintegreze social. Nu sint niste protestatari în sensul curent al cuvîntului, cu atît mai puțin nu sint niște „dizidenți”, ci doar doi oameni care nu aspiră decît la dreptul elementar al unei oști mediere normale. Primul reușește cu greu, cu re-petate căderi și reveniri; al doilea nu se mai po-

castul român este însă, cum spuneam, în primul rînd capacitatea de detașare și obiectivare a au-torului și, în același timp, marea sa disponibilitate de a exploata cu decență sursele de unca (chiar negru), de pînă în cele mai neastentate înțepu-rări. Grație acestei dis-pozibilități, romanul dă-bîndește pe abocul și a-lusă uzor pitorescă, in-solită în asemenea arie tematice, dar care se do-vedește a fi inspirată și absolut delectabilă. Lau-rențiu Cernăș este, cum de o dată și din, un di-tins om de spirit, cu un ireprimabil simț al umo-rii dar înconștient de u-moare negră, care a în-țeles că, de la o vreme, înertivitatea post fae-tum nu-și mai au rostul și că trebuie să redăm spiritului ceea ce i se cu-vine.

Privind peste umăr este un roman care se adresează tînărilor și rste-lor dar poate că tinerii sint cei cărora lectura lui le va fi cea în primul rînd. Cîci ei sint în știu și neștiut, nu vor pu-tea înțelegi ceea ce teribi-lete realitate pe care s-a înălțat creșterea decenților de dictatură.

IONEL CIOBANU

LECTURĂ - desen de DORINA ITUL CRĂNG

Komantă

Pe măsură ce îmbătrînesc
nu știu cum se face, cum se drege,
că în loc să-mă culeg, cum se drege,
parcă tot mai mult mă risipesc.
Mîntea mi-o întreb destul de des:
— Unde mi s-a risipit culesul?
...Mîntea, însă, face și-nțelesul
pare tot mai plin de ne-nțeles.
Stau eu înima de vorbă și, ciudat,
înima nu face ei-mi răspunde:
— Te-ai culege de-ai avea de unde,
de-ar răsare ce n-ai semănat.
...Pe măsură ce îmbătrînesc
nu știu cum se face, cum se drege,
că mă risipesc în a culege
și culeg din ce mă risipesc...

Porumbul

În întrecerea cea mare
Pentru soare, pentru hrană,
A învins crescînd mai fute
Decît orice buruiană.

Din palatul său de humă
Îngropat sub brazdă-adîncă
Bohul-tată-i poruncește
Să se mai înalțe încă,

Ei se-nalță din călcie
Pe cînd umbre prînd să
Risete zgîlbii de gheci
Au pornit în cavaleadă.

Via mărește cu mesaje
De la holdele vorine
Dorul lui se pierde-n zarea
Recuperărilor coline.

Anii frumoși s-au dus...

Anii frumoși s-au dus și-am rămas
doar cu cei ce, încă, mai sint.
Zăpada din păr nu pot s-o mai zvînt,
un heruvim trage zdreavăn de ceas
și-l mină mereu înainte...
— Fii cuminț, îmi spun, fii cuminț!
Nu vezi că în urmă, ciudată,
e-nținsă o rețea de sîrmă ghișpată?
Calc asfaltul tocit al bulevardului meu
întînd vioara sub braț ca pe-o pușcă.
© ferească-I Dumnezeu
pe cel ce mă mușcă!
Glonțul în sol major e prea greu...

NECULAI CHIRIȚA

Noti sintem români.

Foto PAVEL LAZA

VLADIMIR POP MĂRCĂȘU

Deva după ploaie.

Considerații privind cauzele unor accidente de circulație

Circulația rutieră face parte din viața noastră cotidiană. Ea se desfășoară, de regulă, cu respectarea normelor legale prevăzute de Decretul nr. 328/1966, menite să protejeze integritatea corporală, sănătatea, viața și bunurile participanților la traficul rutier în calitate de pietoni, bicicliști, motocicliști, conducători de vehicule sau autovehicule cu tracțiune animală ori mecanică. Este îndobâzător cunoscut că majoritatea participanților respectă regulile de circulație, prevenind prin aceasta producerea de accidente de circulație dar, în același timp, se înregistrează cazuri de indisciplina, de nerespectare a normelor imperative privind desființarea traficului rutier.

În ultima vreme pe micul și marele ecran sînt prezentate în mod frecvent scenele ale unor accidente de circulație. Înțelegem uneori și pe șoselele județului Hunedoara accidente de circulație cu consecințe grave.

Din analiza factuală, rezultă că de la începutul anului, în județ s-au produs din cauza accidentelor străini și a celor compatrioților noștri. În urma accidentelor de circulație și-au pierdut viața 10 per-

soane, 15 au suferit vătămări corporale din culpă și s-au produs importante pagube morale și materiale. Toți autorii accidentelor de circulație au fost bărbați.

Analizînd cauzele care au determinat, înlesnit ori favorizat săvîrșirea accidentelor de circulație reținem că cele mai frecvente au fost: viteza excesivă — în 8 cazuri; angajarea în depășire fără să se asigure, uneori pe linia continuă, în curbă sau în virf de pantă — în 9 situații; neacordarea priorității de trecere a pietonilor și nepăstrarea distanței față de bicicliști, adormirea la volan și conducerea în stare de ebrietate — în 2 cazuri.

Întrebarea care se naște este dacă accidentele de circulație sînt o fatalitate a civilizației sau dacă pot fi prevenite. Răspunsul este unul singur: accidentele de circulație nu constituie o fatalitate. Ele pot fi prevenite prin sporirea atenției a prudentei, prin respectarea disciplinei rutiere.

Pentru a se ajunge la o conduită preventivă din partea cetățenilor români, a locuitorilor județului Hunedoara și a organelor de stat, socotim necesar să se intensifice activitatea

instructiv-educativă în familie și în școală pe probleme de circulație pe drumurile publice, pentru formarea convingerii igiene a fiecărui participant la traficul rutier că respectarea legii este în interesul său și că încălcarea unor norme de circulație pot fi fatale pentru integritatea și viața sa ori a semenilor săi; sporirea exigenței comisiei de examinare a organelor de poliție cu prilejul obținerii permisului de conducere; intensificarea controlului respectării legii circulației de către agenții de circulație ai poliției pentru întărirea disciplinei rutiere; publicarea în presă a cauzelor rutiere care au determinat, înlesnit ori favorizat săvîrșirea de accidente de circulație pe drumurile publice; combaterea alcoolismului de către toți factorii de răspundere și în special de medici, lucrătorii din comerț, organele judiciare etc.; sporirea operativității și fermității organelor de cercetare penală și de judecată în tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate de săvîrșirea accidentelor de circulație, în raport cu pericolul social al faptei și fapturii.

IOAN NEGREAN, profesor

Cirpele flutură...

În „fostul” complex comercial central din capitala județului, de la Piața, intrăm zîmbiți, scarta obținându-ne, ca homo sapiens, să avem nevoie de produse ce se desfac aici prin mulțimea de conștienți, boutique-uri, „aprezare” care ne obsedează existența de azi și mâine. Cu doar doi ani în urmă, elegantele magazine de aici, con-

struite după un model italian, arborau de frontispiciu franceze, elegante, esențiale în toate culorile și nuanțele, chiar dacă înăuntru se găseau de toate. Acum, aproape ceea ce e rămas nu mai vorbim, dar pe frontispiciul complicității strălucim, așezate, niște amărite de cirpe. Căruțele elegante eșarjate bătute de vînt. Așa

ne-a fost dat în decursul istoriei, după orice schimbare, să luăm totul de la capăt. De la capătul cel mai trist! Un personaj contemporan cu noi, omul din ieri, spune că cei de acum nici nu vor ajunge să zugrăvească ce s-a construit pînă cu doi ani în urmă. Nu ducem nostalgia unui timp trecut, nici stîmpaneni ai prezentului. Dar ce se va întâmpla cu noi și „harna” noastră? ! (M.B.)

Cînd vom spune: drum bun fără pene ?

În Autogara din Orăștie ne-am dus la o oră de vîrf. Ca de obicei, lume multă. Cățători mulțumiți, alții mai puțin... Motive de tot soiul. Asupra unora dintre ele stăm de vorbă cu dl. Inginer Gabriel Balu, care ține locul directorului firmei, plecat în concediu.

— Astăzi — întrebăm — cu ce ați stat în calea călătorilor? În primul rînd ne gîndim la navetiști, care trebuie să fie prezenți la locurile de muncă, apoi

duși acasă în condiții bune.

— Pareul nostru — vine răspunsul — este compus din 22 de autobuze. Dintre acestea patru nu au anvelope, două așteaptă baterii.

— Deci, 16 sînt active.

— Da. Cu ele acoperim traseele care leagă Orăștie cu localitățile Costești, Jelezniști, Dîncu Mare, Romos, Romoșel, Pișchinți, Vaidel, Geoagiu Sat, Geoagiu-Băi, Polenița, Poiana, Balșa, bineînțeles Deva...

— Astăzi ați avut... pe ne ?

— Da. Nu am primit cota de motorină. Pe unele trasee s-a plecat cu oarecare întârziere. Dar nu am suspendat aici o cursă. Am apelat la colegii de la „Coratrans” Deva și am făcut rost de motorină. Aș vrea să menționez că noi colaborăm bine cu colegii de la „Coratrans” Deva, „Crisbus” Brad, A.R.A., Brad, cu alte firme de transport din județul nostru. Ne intrajutorăm.

Vrem să-i asigurăm pe toți cei care urează în autobuzele firmei „Orăștie — Trans” că ne străduim să transportăm în mod corect, cinstit, civilizată. Fără pene...

GH. I. NEGREA

Pretindem un act medical de calitate Dar există cu ce ?

(Urmare din pag. 6)

venși”, adică cine aduce mai mult, acela primește. Mă întreb: „care este bariera”? Sistemul pus în situația să facem chestii pentru atențiile ce trebuie să le dăm fabricilor. Alte mulțumiri sînt cele ale medicilor pediatrilor sau de la A.T.I., care nu primim sporurile pe care le primesc asistentele, cu toate că decizia și responsabilitatea sînt ale medicilor.

Să se a ne documenta cit mai exact, ne deplasăm la una dintre secțiile grele — A.T.I. De-a dr. Ștefan Mădăra, medic primar al secției A.T.I., ne introduce în secția terapiei intensive, aici unde viața omului depinde uneori doar de un fir.

— Ne lipsește o aparată modernă, atât pentru anestezie, cât și pentru terapie intensivă. Aparatură care lucrăm sînt depășite, trebuiau casate. Am primit de la Ministerul Sănătății un singur aparat de anestezie, foarte modern, care oferă un confort deosebit. Ar fi necesare minimum încă astfel de aparate, avînd zona sălii de operație. Aparatura de monitorizare de urmărire și control ale tensiunii, pulsului, respirației) lipsește cu desăvîrșire. Este o situație greu de acceptat în vremea actuală. Ar fi necesar ca Ministerul Sănătății să facă un efort în acest sens. Este de necesitate ca o secție A.T.I. să nu aibă o dotare minimă, să folosească doar tensiometre și oase.

Notăm că în privința medicamentelor au existat ajutoare importante, însă

s-au epuizat. Lipsesc antibioticele moderne, anestezicele — continuă dr. Ș. Mădăra. Ar trebui să se afile în atenția M.S. organizarea unor cursuri, a unor schimburi de experiență între medici și personalul mediu sanitar de aici și cel din țările avansate. Pentru ca munca să se îmbunătățească, pentru a ști ce să se solicite în mod expres pentru dotare, pentru a vedea nivelul de încadrare optim pentru secțiile grele, a se schimba atitudinea unor cadre de îngrijire și medii și chiar a unor medici față de actul medical și de îngrijire a omului bolnav. De asemenea, trebuie să se schimbare și atitudinea actuală noastră conducerei, respectiv a Ministerului Sănătății și a Guvernului față de munca de uzură pe care o prestează medicii în secțiile grele — urgență, chirurgie, A.T.I. — în privința aprecierii salarizării acestor munci.”

Se duce aici, la terapie intensivă, o luptă contra-erosivă, între viață și moarte. Unora psihica a înregulului personal este la cîntec rădăci. Se vorbește în șoaptă, se acționează cu rapiditate, salvarea celui în pericol depinde de rapiditatea serviciilor. La solicitarea d-nei Irina Stanciu, notăm că personalul este foarte competent, în ciuda solicitărilor mari la care este supus.

Secția neurologie. Dr. Vișolov Partiu, medic primar al secției, este foarte solicitat. Este singurul de această specialitate aici unde bolnavul necesită asistență, medicamente și îngrijire permanentă. Tul-

burările de vorbire și motorii ale bolnavului înțeleg nează dialogul cu acesta.

— Pentru 60 la sută din fre saloane — ne spune dr. Partiu — am primit pentru multitudine de saltele. Lenjerie și piese male am primit pentru toate saloanele. Avem două electroencefalografe și un electromiograf. Avînd în vedere că noi cuprîndem și această aparatură în localitățile Hateg, Călan, Gheorgheni și satele din jur, aparatura este insuficientă. Ar fi necesar încă un electroencefalograf pentru ambulator. Pentru rapiditatea diagnosticare, am avea nevoie de un ceograful (pentru ecocerebral).

În ceea ce privește tratamentul, nu putem vorbi de o lipsă cronică a medicamentelor, ci doar de o lipsă intermitentă, care îngreunează tratamentul și nu ajută ameliorarea rapidă. Spre exemplu, începem cu un vasodilatator cerebral și, după 2-3 zile, se epuizează. Sîntem nevoiți să-l schimbăm cu altul. Lipsesc antianginalele, antiinflamatoarele, A.C.T., care ne-ar fi de real folos. E drept că am primit multe medicamente, dar o parte au fost expirate, ori cu termen scurt de valabilitate. Nu avem săruri.

Reținem că nu este stabilită o normă de consumații. Dar pentru calitatea actului medical, medicii neurologi ar trebui să consume sîntic 15 bolnavi în polihimică. Cu în prezent, sînt consultați 40-50 bolnavi, spitalul avînd încadrat doar un singur medic în această specialitate,

Ură este cuvîntul cu care sînt numiți cei ce dau în cap semenilor pentru a le lua ce au asupra lor — tîlhari. Urî și, evident, cei ce săvîrșesc asemenea fapte sînt pedepsiți, iar scuza că s-au aflat sub influența alcoolului n-are nici o acoperire, față de continuarea obîrva indivizilor de această oîmniașă speta.

SCUZE TARDIVE ȘI INUTILE

Petru Andronesc din Hunedoara, în vîrstă de 34 de ani, necunoscut, muncitor la „Siderurgica”, calînda într-o seară, recent născutului, amestecînd în devalmășie bere, vodcă, keghor etc. De la „Miorița” ieșe pe

la miezul nopții și o ia legîndu-se spre casă. Într-unele în stația de autobuz

ce face și îi pare extrem de rău. Scuze tardive și fără valoare, așa că tîlharii

fericitor consimte. Aici beau toți trei freclă „Diana”. Cînd mîștrul nu mai ție

cu stăvia tîlhărie, dar nu-s siguri, fiindcă erau beți. Probele aduse în instanță

pahare, dar aici paharele nu rămîi multă vreme goafe. Cînd au ieșit din local — loviri cu leuca în moalele capului, cum zice românul — au mers o vreme alături, — au doi oameni pașnici. La un moment dat, M.C. îl ia la bătaie pe cel de lingă el. Îi cade. Cel de deasupra lui vîră mîna în buzunarul unde știa că are bani și îl ia înfrîna sumă de 300 lei. O îi sumă înfrîna, dar faptul rămîne fapt și se cheamă tîlhărie, din pricina căreia M.C. poartă haine pe care nu le-a cumpărat el, el care fac parte din bunurile penitenciarului.

TRAIAN BONDOR, VALENTIN NEAGU

Tîlhăria — în trei ipostaze

de lingă piața mare un om. Bruscă, sare asupra lui și-l ia la bătaie. E dator să la pămînt după care îl lăzu-nărește și îi ia victimei toți banii ce îi are — 1200 lei.

Înfrîngerea — fericită de data aceasta — face să frecă pe acolo un echipaj al poliției — care seșează urgent. Agresorul dă să fugă, dar e înhățat și dus la arest. După ce s-a trezit din beție, P.A. a zis că n-a știut

va sta o vreme în spatele unei uși, bine ferecate.

ABEMENITORI

Gheorghe Mișcu și Valeria Sașa din Deva, împreună cu un cîțoi de pe alte meleaguri ale patriei, au bătut în borul „Opera”, iar apoi la „Transilvania”. Cel doi îl fac pe omul respectiv să se ametească bine, apoi îl invită la o casă și nu

ce e cu el, G.M. și V.S. îl iau la bătaie de-l sîlcesc și i-l pînguesc de 2700 lei și o suta. După care ucid amîndoi la o vacină unde continuă pătrucerea, sîndrîl nevoie mare de fapta lor. Bucura — o femeie pînă tîlmînea, cînd i-a vizitat poliția și i-a poștit într-un anume loc — l-au văzut pe cel doi îmbrăcați în zece. În toți instanței susțin sus și tare că ei nu, sau poate da,

au fost indubitabile și i-au trimis după gratii, acolo unde V. Sașa a mai fost pentru omor.

CU CINE MERGI ALĂTURI

La restaurantul Complexului Comercial din Lupeni doi indivizi stau la masă cu paharele în față. Sînt Mihai Colăbăr și Ioan Coidin. Discuția, rîd. Se distrează, ce mai. Băutura nu stă mult în

DE LA C.E.C. PRECIZARI IN LEGATURA CU ACORDAREA CREDITELOR

— Numeroși cetățeni solicita lămuriri în legătură cu acordarea creditelor. Vă rugăm, stimabile d-le Vasile Furir, director al Sucursalei C.E.C. Deva, să faceți câteva precizări pe această temă:

— Casa de Economii și Consemnațiuni, în conformitate cu programul de coordonare a proiectelor de reformă economică și în baza autorizațiilor date de Banca Națională a României, a luat măsura ca, începând cu 1 august 1991, creditele pentru cumpărarea de locuințe construite din fondurile statului să se acorde numai în limita sumei rambursate din creditele acordate. Măsura a fost luată în vederea asigurării unui plasament de capital, respectiv a economiilor populației, cât mai eficient, prin care să se asigure plata dobânzilor la depunerile de economii, după cum este cunoscut, începând cu 1 ianuarie a.c., s-au dublat față de 1990. De asemenea, pentru realizarea unei minime rentabilități a activității C.E.C.-ului.

— În continuare, creditele se vor acorda prin stabilirea — în fiecare lună curentă pentru luna

următoare, în baza datelor contabile — a cuantumului creditelor rambursate. Spre exemplu, creditele ce se vor acorda în luna august vor rezulta din totalul rambursărilor făcute în luna iulie.

— Cum se va proceda cu cei care au fost luați în evidența C.E.C. pentru acordarea de credite și au primit numere de ordine?

— Numerele de ordine se vor menține în continuare, cu singura precizare că — având în vedere sumele disponibile care sînt mai mici decît cele de pînă acum — se vor reevalua în timp. Sucursala va lua măsura de a informa solicitatorii de credite prin afișarea la sucursală și la filialele din județ a programelor pe fiecare lună, în ordinea numerelor ce urmează a fi soluționate.

Pentru cei care vor solicita în continuare credite, de asemenea, pe baza cererilor, li se va elibera cite un bon cu număr de înregistrare, în ordinea prezentării la sucursală sau filialele C.E.C. din județ.

A consemnat
ESTERA SINA

ATENȚIE LA... BENZINA

Din diverse motive, în ultima perioadă de timp, proprietarii de autovehicule s-au aprovizionat cu mari cantități de benzină, o bună parte din aceasta păstrîndu-se în condiții improprii, fapt ce creează reale pericole în declanșarea unor evenimente greu previzibile (explozii, incendii etc.).

Pentru a preveni evenimentele nedorite, reamintim celor în cauză necesitatea respectării următoarelor măsuri de p.s.l.:
● păstrarea combustibilului respectiv numai în bidane metalice, bine închise, în locuri ferite de razele solare și posibilitatea incendierii; se interzi-

ce păstrarea benzinei în vase din materiale plastice;

● verificarea periodică a încăperilor și aerisirea lor permanentă;

● înlăturarea tuturor defecțiunilor de la instalațiile electrice din încăperile respective și cele învecinate;

● interzicerea accesului cu foc deschis, precum și a copiilor în astfel de locuri;

● sporirea atenției la operațiunile de umplere, golire și transvazare;

● interzicerea depozitării benzinei în subsolurile blocurilor de locuit, apartamente și în alte locuri cu pericol de incendii.

Mica PUBLICITATE

VINZARI— CUMPARARI

● VIND Dacia 1300 (fabricație 1974), stare bună, Deva, telefon 14474. (4084)

● VIND convenabil țulcă naturală 60 grade, pentru nunți. Ilie Ioan, Sintimbru — Fabrică, nr. 10, județul Alba. (3282)

● VIND înscriere Dacia (1989) și Dacia 1300. Deva, telefon 14957. (4083)

● VIND instalație satelit, completă și televizor alb-negru, sau ofer la schimb cu autoturism și receiver satelit, separat. Deva, telefon 15793. (4077)

● CUMPAR valută, dolari americani 200 lei, mărci 110 lei. Deva, telefon 23926. (3992)

● VIND Audi 80. Deva, telefon 26132. (3286)

● VIND Skoda S100. Deva, Victoriei, nr. 7, bloc 11, apartament 4, telefon 18178. (4089)

● VIND bibliotecă tip "Brad" nouă. Deva, telefon 17284. (4087)

● VIND televizor Olt, cu jocuri. Deva, telefon 25664. (4086)

● VIND Dacia 1310, fabricație 1986. Deva, telefon 28443. (4082)

● VIND autobuz RD 109, 39 locuri. Deva, telefon 14961 sau 19198. (4081)

● CUMPAR televizor color Goldstar sigbat. Telefon 957/30999. După ora 20. (4096)

● VIND Dacia 1300 berlină, 30.000 km. Bircea Mică, nr. 19. (4095)

● VIND casă, anexă, grădina. Hunedoara, telefon 13781 sau 38131. (4092)

● VIND video recorder Sharp. Hunedoara, telefon 17347. (4099)

● VIND chioșc metallic pentru alimentație publică. Geogăiu-Băi. Informații, Deva, telefon 19346. (4090)

● VIND înscriere Oltcit, ridicabil imediat (nr. 1728). Deva, telefon 25557. (4091)

PIERDERE

● PIERDUT în 27 iulie, de la rezervor apă spre Cozia-Almaș, ogar afgan. Deva, telefon 22862. (4078)

DIVERSE

● PREIAU contract garsonieră. Ofer recompensă negociabilă. Deva, telefon 20616, orele 16-22. (4088)

● OFER recompensă 100.000—150.000 pentru cedare contract apartament de stat cu 2-3 camere, exclus Dacia, Micro. Deva, telefon 22720. (4090)

INCHIRIERE

● CAUT apartament sau garsonieră de închiriat, zonă centrală. Deva, telefon 12223, după ora 18. (4075)

SCHIMBURI DE LOCUINȚE

● SCHIMB garsonieră confort I cu apartament două camere, Bejan, bloc Z1, sc. II, etaj II, apartament 32, Deva. (4074)

● SCHIMB garsonieră confort I, nouă, cu apartament două camere. Brad, str. Privighetorilor, bloc 28, apartament 14. (4076)

● SCHIMB apartament trei camere, Micro 15, cu apartament două camere. Deva, 25962. (4097)

MATRIMONIALE

● CAUT femeie 65—70 ani, fără copii, văduvă, în vederea căsătoriei. Băcia, nr. 203, Nădăștean. (4085)

● ÎNCADRAT, 1,65/67 kg, caut doamnă liniștită, fără vicii și obligații de la 50—55 ani, în vederea căsătoriei. Hunedoara, căsuța poștală nr. 31. (4099)

OFERTA DE SERVICIU

● AGENȚIA de turism

MARES — TUR

organizează excursie în Turcia, 6—11 august, cu o cazare în țară — 4.800 lei; cu o cazare în țară și una la Istanbul — 6.800 lei. Informații între orele 9—18 la telefon 17591; duminică pînă la ora 12; după ora 16, telefon 21034. (3991)

ortodoxe din Brad, după liturghie. Trist și îndurerat ai lăsat sufletul, pe lângă neputințele trupesti ale fratelui tău Florin. Pentru toată viața o pioasă și tristă aducere aminte din partea fratelui Florin și a lui Nicușor. (4065)

● CU inimile zdrobite și cu lacrimi în ochi, colectivul magazinului „Căminul” Deva anunță împlinirea unui an de la dispariția fulgerătoare a celui care a fost

VICTORIA VARGA
Dumnezeu s-o odihnească în pace. (4042)

● SE împlinesc șase săptămîni de cînd a plecat pe drumul fără întoarcere iubita noastră soție și mamă

MARIA MORAIT
Comemorarea — sîmbătă, ora 9, la Catedrala Ortodoxă din Deva. (4079)

DECES

● SOȚIA Aurelia, copiii Florin și Alexandru cu familiile anunță încetarea din viață, după o grea suferință, a celui care a fost un om deosebit.

IOAN FEJTEL
în vîrstă de 73 ani. Corpul nămsufletit este depus la locuința din str. Cloșca, nr. 16 A. Înhumarea va avea loc sîmbătă, 3 august, ora 15, la Cîmîtural Ortodox din str. Eminescu, Deva. (4101)

COMEMORARI

● CHIPUL tău cel drag și blînd va rămîne pe pămînt, sufletul și duhul tău de partea lui Dumnezeu. Se împlinesc astăzi, 2 august, șase săptămîni de dor și durere sufletească pentru cea care a fost sprijinul meu și care a închis pentru totdeauna ochii ei blînzi

MARIA MORAIT
(I.I.A.)

născută **GOLCEA**

Comemorarea va avea loc sîmbătă, 3 august, la Deva, și duminică, 4 august, la cele două biserici

J.J.P. INTERNATIONAL SRL IMPORT-EXPORT CONSULTING

TEL. 40892804
FAX 408928170

BD. DECEBAL B. C PARTER
DEVA
ROMANIA HOLLAND

Vindem urgent cu o reducere de 25 la sută față de prețurile practicate în România!

- Monitor Philips profesional alb-negru 30.000 lei 1 buc.
- Monitor CVG-XA 5439 color 68.000 lei 1 buc.
- Computer PC 80386 16 MHz, 4 Mg 40 MGA — 350.000 lei 2 buc.
- Telefax Panasonic UF-130 240.000 lei 1 buc.
- Bormașina Bosch 4 viteze, accesorii 18.000 lei 1 buc.
- Telefon fără fir Sanyo, emisie 300 m 29.000 lei 1 buc.

Oferim pentru vînzare en gros sau en detail tricouri, sutiene, chiloși, treninguri, pulovere, jachete, jeans, prosoape din import.

Vindem televizoare color, desigilate, în perfectă stare de funcționare, 6 luni garanție, ITT, Philips, Telefunken cu diagonala de 51—67 cm. Stoc: 200 buc. Preț informativ: 35.000—50.000 lei.

Relații la telefon 956/26043 și fax 956/26170, Deva. (142006)

N O D I I I

În zilele de 3 și 4 august 1991 se va deschide primul tirg profesional de autovehicule din Deva, patronat de S.R.L.

FLORA TUR VENUS

Tirgul funcționează în fiecare SÎMBĂTA și DUMINICA, între orele 8—13, în Sintihalm, Șoseaua Națională (intersecție cu Hunedoara). Relații la telefon 956/19507. (4016)

COMPUTIX S.R.L. DEVA

Organizează cursuri intensive de INFORMATICA

- inițiere în PC
- baze și structuri de date (Foxbase și Lotus 1—2—3)
- limbaje evolute (Turbo C, Turbo Pascal).

Cursurile au durată de 2 săptămîni. Următoarea serie 5—17 august. Instruirea se face prin dialog permanent cu calculatoarele din dotare (LASER AT).

Informații Deva, telefon 17167. (142011)

SERVICIILE DE MICA ȘI MARE PUBLICITATE LA HUNEDOARA

Venind în împlinirea dorinței locuitorilor din municipiul Hunedoara, începînd din 2 august 1991, ziarul „Cuvîntul Liber” prestează servicii de mică și mare publicitate în această localitate. Persoanele interesate, precum și agenții economici din municipiu și localitățile învecinate se pot adresa la chioșcul propriu de difuzare a presei, situat în Hunedoara, bulevardul Dacia, nr. 1, lângă florărie și Oficiul poștal sau la telefonul 957/16926.

Publicitatea cu apariție în ziua următoare prezentării anunțului se preia zilnic între orele 8—11, iar cea cu apariție ulterioară se preia între orele 8—14. Alte relații puteți obține la adresa sau telefonul indicate.

SOCIETATEA COMERCIALĂ „AGROSIM” S.A. SIMERIA ANGAJEAZA

■ mecanici agricoli pentru lucrări de reparații la Atelierul mecanic Bircea Mare.

Salarizarea se face conform legilor în vigoare.

Relații la telefon 61425, Atelier mecanic Bircea. (455)